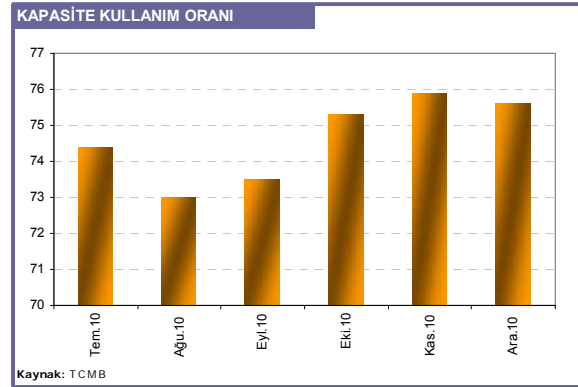

EKONOMİ BÜLTENİ 54

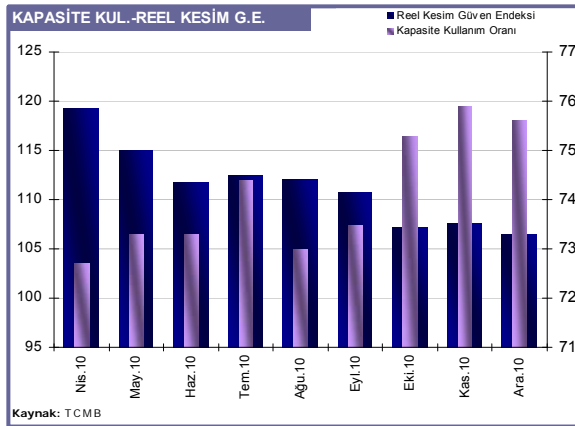
29 Ekim 2010

SANAYİCİ OLUMLU HAVANIN DEVAM ETMEYECEĞİNİ DÜŞÜNÜYOR

TÜİK tarafından 28 Ekim 2010 tarihinde açıklanan rakamlara göre Ekim ayında kapasite kullanım oranı %75,6, reel kesim güven endeksi ise 106,4 düzeyinde gerçekleşmiştir. Rakamlara göre kapasite kullanım oranlarında artış trendi hız kesmiştir. Bununla birlikte kriz öncesindeki kritik sınır olan %75 seviyesinin üstünde kaldığı görülmektedir. Reel kesim güven endeksinde yaşanan gerilemede ise özellikle olumsuz beklentilerin etkili olduğu gözlenmektedir. Bununla birlikte beklentilerin negatif seyretmesine karşın sabit sermaye yatırımlarında artış olması olumlu bir gelişmedir.

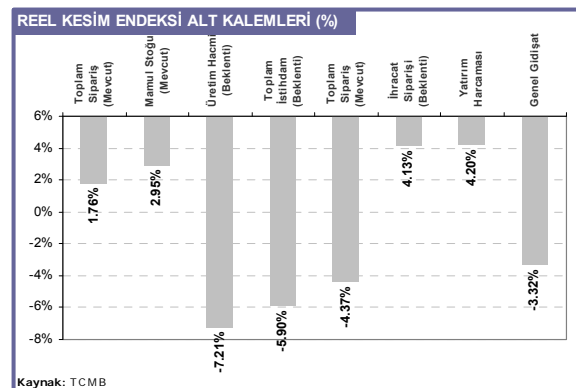
Kapasite kullanımının seyrini reel kesim güven endeksi desteklemiyor...

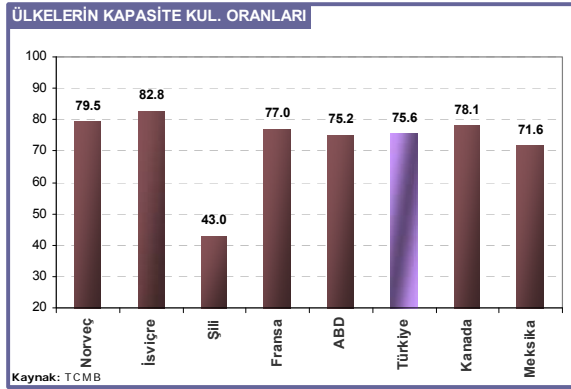
Reel sektörün beklentilerini ortaya koyan reel kesim güven endeksinde kapasite kullanım oranının aksine Nisan ayından beri eğilim aşağı yönlüdür. Bunda özellikle Euro Bölgesi'ne yönelik ülke bazlı endişelerin etkili olduğu görülmektedir. İhracatın %60'a yakın bölümünün Avrupa'ya gerçekleştirildiği düşünülürken bu bölgeden gelen olumsuz haberlerin sanayiciye olumsuz etkisi olağan değerlendirilmelidir. Bununla birlikte sanayinin üretim düzeyini koruduğu buna paralel olarak da kapasite kullanım oranının yüksek seyrettiği görülmektedir. Ancak özellikle Avrupa'ya yönelik belirsizlik azalmadığı sürece kapasite kullanımında sert artışlar beklenmemelidir.

Mevcut durum iyi, sorun beklentilerde...

Alt soru grupları incelendiğinde reel kesim güven endeksindeki gerilemede özellikle siparişlerin azalacağına yönelik beklentilerin etkili olduğu tespit edilebilmektedir. Dolayısıyla sanayicinin görüşü mevcut olumlu havanın devam etmeyeceğine yöneliktir. Bu nedenle sanayicinin yeni işçi istihdam etme isteğinin düşük olduğu yine alt soru gruplarında görülebilmektedir. Sanayicinin bu tutumunu Euro Bölgesi'nden gelen kriz haberlerine bağlıyoruz. Özellikle 2008 yılında meydana gelen global kriz sonrasında risk alma isteğinin düşmesi bunda etkili olan ana unsur olarak ön plana çıkmaktadır.

Kapasite kullanım 'normal' bir düzeyde. . .

Kapasite kullanım rakamları her ülkede açıklanma hızı ve dönemi bazında farklılık göstermektedir. Bu nedenle karşılaştırmada zorluklar yaşanmaktadır. Bununla birlikte fikir vermesi açısından diğer ülkelerdeki durum yaklaşık değerlerle ele alınabilmektedir. Buna göre Türkiye kapasite kullanım oranı konusunda diğer ülkelerle karşılaştırıldığında ortalamalara yakın bir düzeydedir. Kapasite kullanım oranlarının genellikle %75-%80 aralığında bulunması ise dikkat çekicidir. Dikkat çekici olan bir diğer pazar sorunu yaşayan Şili'nin kapasite kullanım oranının diğer ülkelerin neredeyse yarısı düzeyinde oluşmasıdır.

Beklentilere dikkat edilmeli, ihracatta pazar çeşitliği stratejik hedef olmalı. . .

Reel sektörün mevcut durumda olumlu sinyaller vermesine karşın geleceğe yönelik sürekli artan bir karamsarlığa bürünmesi dikkat edilmesi gereken bir unsurdur. Ekonominin gidişatında en önemli unsurlardan biri olan beklentilerdeki bu olumsuz görünümün korunması önümüzdeki dönemde üretim düşüşü olarak ekonomiye yansiyabilecektir. Bu nedenle **OKFRAM olarak, Euro Bölgesi ekonomisindeki kırılganlığa karşı ihracata pazar çeşitliğiyle önlem alınması gerektiğini düşünüyoruz. İhracatta pazar çeşitliğini artırmayı önümüzdeki dönemin stratejik hedeflerinden biri olarak görüyoruz.**